

Februari 2018

Toetsingskader Rechtvaardiging Röntgendiagnostiek in de mondzorg

Dit toetsingskader is het kader voor het toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) op de naleving van de wet- en regelgeving en veldnormen met betrekking tot verplichte onderdelen in het patiëntendossier, de indicatie en geïnformeerde toestemming bij het toepassen van röntgendiagnostiek bij minderjarige patiënten in de mondzorg. De inspectie hanteert dit toetsingskader met ingang van **27 februari 2018**.

Een toetsingskader is een set van normen en daarbij horende toetsingscriteria, gebaseerd op wet- en regelgeving en veldnormen, waar de inspectie op toetst. Het toetsingskader is opgebouwd uit een aantal thema's. Per thema is een aantal normen beschreven. Daarbij zijn de normen gekozen die betrekking hebben op de belangrijkste risico's. Bij de selectie van de normen is verder gekeken naar de normen die breed worden gedragen door de betrokken beroepsgroep(en). De normen en toetsingscriteria zijn ontleend aan de wet- en regelgeving en de richtlijnen en protocollen die door branche- en beroepsorganisaties zijn opgesteld (veldnormen) ter invulling van de - veelal open - wettelijke normen. Omdat zowel veldnormen als wet- en regelgeving voortdurend in ontwikkeling zijn, zal het toetsingskader bij relevante wijzigingen worden geactualiseerd.

Met het openbaar maken van dit toetsingskader wil de inspectie bijdragen aan:

- transparantie over haar werkwijze
- het bevorderen van de aandacht voor goede zorg en minder presterende zorgaanbieders aansporen tot verbeteringen
- het informeren van zorgaanbieders, patiënten, cliënten, burgers en zorgverzekeraars over de uitkomsten van haar toezicht.

Het feit dat de andere wettelijke en veldnormen die daarop betrekking hebben en die binnen het toezicht van de inspectie vallen, niet in dit toetsingskader zijn opgenomen betekent niet dat de inspectie daarop niet (meer) kan toetsen. Mocht daartoe aanleiding bestaan dan neemt de inspectie die andere wettelijke en veldnormen mee in haar toezicht.

Voor de leesbaarheid wordt in dit toetsingskader de mannelijke vorm gebruikt; waar 'hij' staat bedoelt de inspectie ook 'zij'.

Wet- en regelgeving en veldnormen	Bron
Onderwerp: Verplichte onderdelen in het patiëntendossier en de indicatie	
<ul style="list-style-type: none"> • Röntgenologisch onderzoek: tenminste de diagnose en in principe de indicatie en de bevindingen. - De indicatie tot de röntgenopname (rechtvaardiging) en de uitkomst van de interpretatie van OPG, CBCT- en RSP-opname moeten altijd worden vermeld in het patiëntendossier. - Bij solo- of bitewing foto's is het niet altijd noodzakelijk om de bevindingen in het patiëntendossier vast te leggen. Vaak is hier sprake van het maken van een opname in directe samenhang met de behandeling (opsporen pijnklachten, lengtebepalingen). Dat zelfde geldt voor foto's die met een bepaalde individuele frequentie gemaakt worden bijvoorbeeld ten behoeve van cariësonderzoek. • In het patiëntendossier moet worden vastgelegd welke zorgverlener de opname heeft gemaakt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, 2016 • Richtlijn Patiëntdossier, KNMT, 2014. Paragraaf 2.1 en noot 2 Röntgenopname • Richtlijn Tandheeskundige Radiologie (Herziening 2013, update 2015), KNMT, Tandheeskundige radiologie en patiëntenzorg. Hoofdstuk 7, tandheeskundige radiologie en patiëntenzorg. • European guidelines on radiation protection in dental radiology. The safe use of radiographs in dental practice Directorate-General for Energy and Transport, Directorate H — Nuclear Safety and Safeguards Unit H.4 — Radiation Protection, 2004

Wet- en regelgeving en veldnormen	Bron
Onderwerp: Informeren en toestemming	
<ul style="list-style-type: none"> • Er dient informed consent (op adequate informatievoor-ziening gebaseerde toestemming) worden verkregen. • Voor verrichtingen ter uitvoering van een behandelingsovereenkomst is de toestemming van de patiënt vereist. • Indien de patiënt minderjarig is en de leeftijd van twaalf maar nog niet die van zestien jaren heeft bereikt, is tevens de toestemming van de ouders die het gezag over hem uitoefenen of van zijn voogd vereist. De verrichting kan evenwel zonder de toestemming van de ouders of de voogd worden uitgevoerd, indien zij kennelijk nodig is teneinde ernstig nadeel voor de patiënt te voorkomen, alsmede indien de patiënt ook na de weigering van de toestemming, de verrichting weloverwogen blijft wensen. • Voorafgaand aan het vervaardigen van röntgenopnamen dient de patiënt of zijn wettelijke vertegenwoordiger geïnformeerd te worden over de reden van het röntgenologisch onderzoek en dienen de inzichten, waarden en voorkeuren van patiënten te worden gerespecteerd door de zorgverlener (informed consent). Bij verschil van inzicht is het aan te bevelen dit vast te leggen in het patiëntendossier. Bij riskante of ingrijpende behandelingen en behandelingen met aanzienlijke kostenconsequenties is het altijd aan te raden, ook als de patiënt er niet expliciet om vraagt, schriftelijk vast te leggen dat de patiënt, op basis van de verstrekte informatie van de tandarts, heeft ingestemd met de behandeling. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, 2016 • Artikel 7:448, 7:449 en 7:450 en 7:451 Burgerlijk Wetboek • Richtlijn Patiëntdossier, KNMT, 2014. Paragraaf 2.1, *2 en noot 3 Röntgenopname • Periodiek Mondonderzoek, (PMO), Klinische Praktijkrichtlijn UMC St. Radboud, Nijmegen, 2007, aanbeveling II-5 • Richtlijn Mondzorg voor jeugdigen, NMT, 2013. P11.